

DET KONGELIGE
KULTURDEPARTEMENT

Nasjonalbiblioteket
Postboks 2674 Solli
0203 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

16/3143-

22.12.2016

STATSBUDSJETTET 2017 - TILDELINGSBREV - NASJONALBIBLIOTEKET

Brevet er disponert i følgende deler:

1. Budsjettrammer
2. Mål
3. Forutsetninger
4. Tilskuddsbevilgninger
5. Prosjekt- og utviklingsmidler til bibliotek
6. Rapportering
7. Styringskalender for 2017

Sammen med brevet følger disse vedleggene:

- Vedlegg 1: Budsjettfullmakter for 2017
- Vedlegg 2: Årsrapport for 2017
- Vedlegg 3: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kulturdepartementet i 2017
- Vedlegg 4: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt prosjekt-/investerings- og enkelttilskudd fra Kulturdepartementet i 2017
- Vedlegg 5: Styringskalender for 2017
- Vedlegg 6: Målskjema med hovedmål, delmål og resultatmål/styringsparametere.

1. Budsjettrammer for 2017

Stortinget vedtok den 14. desember 2016 Kulturdepartementets budsjett for 2017. Kulturdepartementet stiller følgende budsjettrammer til disposisjon for Nasjonalbiblioteket budsjettåret 2017:

Utgifter:

Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
post 01 Driftsutgifter	Kr 499 347 000
post 21 Spesielle driftsutgifter	Kr 14 999 000
post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	Kr 22 845 000
post 80 Tilskudd til tiltak under Nasjonalbiblioteket	Kr 49 750 000

Rammen under post 01 *Driftsutgifter* inkluderer midler til dekning av merutgifter som følge av lønnsoppgjøret 2016 og midler til dekning av pensjonsutgifter. Bevilgningen under post 01 inkluderer også midler til blant annet implementering av endringen i pliktavleveringsloven som ble vedtatt av Stortinget i 2015. Som følge av at Norsk lokalhistorisk institutt blir innlemmet i Nasjonalbiblioteket fra 1. januar 2017 er bevilgningen økt med 6,9 mill.kroner. Det er også overført 9,7 mill. kroner fra post 80 *Tilskudd til tiltak under Nasjonalbiblioteket* til post 01 i forbindelse med overføring av Det flerspråklige bibliotek fra Deichmanske bibliotek fra 1. januar 2017.

Tildelt beløp vil kunne bli justert som følge av den planlagte samordningen av tekniske og administrative oppgaver mellom Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek, Språkrådet og Nasjonalbiblioteket.

For budsjettering og regnskapsføring av pensjonsutgifter vises det til Finansdepartementet rundskriv R-118.

For budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgift vises det til Finansdepartementets rundskriv R-116.

Posten 21 *Spesielle driftsutgifter* omfatter midler bl.a. til utvikling og drift av infrastruktur og fellestjenester for folkebibliotekene mv. Bevilgningen kan bare nyttes i samme utstrekning som det kan skaffes inntekter. Det anslås at utgifter i forbindelse med oppdrag vil øke med om lag 4,8 mill. kroner. Posten er økt tilsvarende.

Bevilgningen på post 45 *Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres* gjelder Nasjonalbibliotekets investeringer. Bevilgningen skal i hovedsak dekke oppgraderinger og utskiftninger av den tekniske infrastrukturen, inkludert digitalt sikringsmagasin.

På post 80 *Tilskudd til tiltak under Nasjonalbiblioteket* gis tilskudd til ymse bibliotek- og litteraturrelaterte formål. Nasjonalbiblioteket forvalter bevilgningen og fastsetter den endelige fordelingen av tilskuddene på posten etter en faglig vurdering. Tilskuddet til Det flerspråklige bibliotek er overført til kap. 326, post 01. Tilskuddet til bibliotek-tjenesten på Svalbard er overført til Svalbardbudsjettet, Longyearbyen lokalstyre, som fra 2017 skal ha det fulle finansieringsansvaret for denne bibliotek-tjenesten.

Inntekter:

Kap. 3326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål	
post 01 Ymse inntekter	Kr 9 771 000

2. Mål

De overordnede målene for bevilgningene til kulturformål er å bidra til at alle kan få tilgang til kunst og kultur av høy kvalitet, fremme kunstnerisk utvikling og fornyelse, samt å samle inn, bevare, dokumentere og formidle kulturarv. Det er videre et mål å sørge for at norsk er et velfungerende og fullverdig språk.

2.1. Mål for Nasjonalbiblioteket

Nasjonalbibliotekets samfunnsoppdrag er å sikre avlevering av publisert materiale til nasjonale samlinger. Materialet skal bevares og gjøres tilgjengelig som kildemateriale for forskning, dokumentasjon og formidling.

Nasjonalbiblioteket skal bidra til å styrke og utvikle biblioteksektoren og har ansvar for å gjennomføre tiltak i Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018.

Hovedmål for Nasjonalbiblioteket for 2017 er:

1. Nasjonalbiblioteket skal sikre og bevare pliktavlevert materiale og andre samlinger, arbeide aktivt for å gjøre samlingene og informasjon om disse tilgjengelig, samt bidra til utvikling av folkebiblioteksektoren og lokalhistoriefeltet.
2. Bidra til at biblioteksektoren styrkes som aktiv formidler av kunnskap og kulturarv, og legge til rette for at folkebibliotekene blir aktuelle og uavhengige møteplasser og arenaer for offentlig samtale og debatt.

Resultatmål og resultatindikatorer knyttet til hvert hovedmål fremgår av det vedlagte skjema (vedlegg 6).

3. Forutsetninger

3.1. Generelle forutsetninger

Det er en forutsetning for den tildelte budsjетtrammen at Nasjonalbiblioteket følger målene, forutsetningene og kravene i dette tildelingsbrevet, i vedleggene til brevet og i departementets instruks til virksomheten.

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som man vil sette i gang i 2017, må helt ut dekkes innenfor den tildelte budsjетtrammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjетåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2017.

Økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året må i sin helhet dekkes innenfor den tildelte budsjетtrammen.

3.2. Oppdragsinntekter

Inntekter knyttet til oppdragsvirksomhet bruttoføres i statsregnskapet på samme måte som øvrige inntekter. For å sikre den fleksibiliteten som er nødvendig for å ivareta intensjonene med oppdragsvirksomheten som følge av terminforskyvning av utgifter og inntekter, skal merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år, jf. Prop. 1 S (2016–2017), forslag til vedtak II og vedlegg 2 Budsjettfullmakter for 2017 som følger som vedlegg til dette brevet."

3.3 Samarbeid med Arkivverket

Departementet ønsker at statlige etater samarbeider gjennom gjensidig utnyttelse av kompetanse og ressurser. Departementet legger blant annet til grunn at Arkivverket og Nasjonalbiblioteket samarbeider om langtidslagring og magasinutnyttelse, herunder bruk av Nasjonalbibliotekets bygninger og anlegg i Rana.

3.4. Risikostyring. Internkontroll

Departementet forutsetter at virksomheten jevnlig foretar en risikovurdering av virksomhetens aktiviteter, og at denne vurderingen blir dokumentert. Videre forutsettes det at etiske standarder knyttet til habilitet, bierverv og mottak av gaver og andre fordeler er implementert i virksomhetens interne retningslinjer og/eller rutine-beskrivelser. I arbeidet med etisk bevisstgjøring er det nødvendig med kontinuerlig holdningsarbeid. Det er viktig å ha gode prosesser for å sikre at retningslinjene er godt kjent i virksomheten.

3.5. Samfunnssikkerhet og beredskap

Departementet legger til grunn at virksomhetens ledelse har et systematisk og målrettet arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og at dette er integrert i virksomhetens planverk og styringssystemer. Virksomheten skal utarbeide og årlig oppdatere eksisterende risiko- og sårbarhetsanalyser, samt vurdere forebyggende og beredskapsmessige tiltak knyttet til virksomhetens ansvarsområde. Videre skal det foreligge planer for håndtering av ulike typer kriser, herunder krisekommunikasjon.

Virksomheten skal jevnlig øve på ulike scenarioer, slik at erfaringer og læringspunkter kan innarbeides i organisasjonen og i planverket.

Informasjonssikkerhet

Offentlige virksomheter skal ha en internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet som baserer seg på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet jf. [eForvaltningsforskriften §15](#). Departementet viser til [Nasjonal strategi for informasjonssikkerhet](#) med tilhørende handlingsplaner og [Handlingsplan for informasjonssikkerhet i statsforvaltningen 2015–2017](#). Strategi og handlingsplaner er tilgjengelig på regjeringen.no.

Vi vil også vise til Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)s anbefalte tiltak mot IKT-angrep, særlig dokumentet [S-01 Fire effektive tiltak mot dataangrep](#), som er tilgjengelig på nettsidene til NSM.

3.6. Personalpolitikk og likestilling

Departementet forutsetter at Nasjonalbiblioteket til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på en best mulig måte. Nasjonalbiblioteket skal sikre og ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø og forebygge og redusere sykefravær. Videre er det et overordnet mål å ha et inkluderende arbeidsliv der medarbeiderne gjenspeiler mangfoldet i befolkningen og har en variert bakgrunn med hensyn til kjønn, alder, funksjonsevne og etnisitet.

3.7. Fellesføringer

I de enkelte års tildelingsbrev innarbeides det såkalte fellesføringer. Dette gjelder saker eller områder som regjeringen har bestemt at virksomhetene skal ha spesielt fokus på og som virksomhetene også skal rapportere på i årsrapporten.

Følgende fellesføring er fastsatt for 2017:

Nasjonalbiblioteket skal arbeide systematisk med å utnytte tildelte ressurser bedre og øke produktiviteten. Digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester (digitalt førstevalg) er et sentralt virkemiddel i dette arbeidet, sammen med f.eks. omorganisering, prosessforbedring og annen bruk av teknologi. I årsrapporten skal Nasjonalbiblioteket gjøre rede for iverksatte og planlagte effektiviseringstiltak. Det skal her fremgå at tiltak som inneholder digitalisering av arbeidsprosesser og tjenester er særlig vurdert. Det skal også gjøres rede for hvordan effektiviseringsgevinstene av tiltakene hentes ut, slik at de kan omdisponeres til prioriterte områder.

4. Tilskuddsbevilgninger

4.1. Budsjettrammer for 2017 - tilskudd

Departementet stiller følgende budsjettrammer til disposisjon for Nasjonalbiblioteket i 2016:

Kap. 326, post 80: **kr 49 750 000.**

4.2. Forutsetninger for disponering av tilskuddsmidlene

Under denne posten gis det tilskudd til ymse bibliotek- og litteraturrelaterte tiltak. Nasjonalbiblioteket forvalter bevilgningen og fastsetter den endelige fordelingen av tilskuddene på posten etter en faglig vurdering. Posten skal benyttes til bibliotekformål som ikke naturlig hører inn under den enkelte kommunes ansvarsområde, eller som er av særlig betydning for opprettholdelse av et nasjonalt biblioteksystem. Ordningen for nettbaserte leksikon forvaltes på grunnlag av retningslinjer fastsatt av Kulturdepartementet. Forutsetninger for disponering av tilskuddsmidlene følger av pkt. 3.12 i instruksen for økonomi- og virksomhetsstyring fra Kulturdepartementet. Kopier av vedlegg 3 eller vedlegg 4 til dette tildelingsbrevet skal følge som vedlegg til Nasjonalbibliotekets brev til mottakerne av tilskudd.

5. Prosjekt- og utviklingsmidler til bibliotek

Spilloverskuddet fra Norsk Tipping AS til prosjekt- og utviklingsmidler til bibliotekformål forvaltes av Nasjonalbiblioteket, som lyser ut midlene med innsatsområder som Nasjonalbiblioteket formulerer på bakgrunn av føringer i Prop. 1 S (2016-2017). Dersom det er aktuelt med utlysning av midler for 2017 før fordelingen er vedtatt ved kgl. res. skal ikke samlet beløp angis i utlysningen.

6. Rapportering

1.1. Regnskapsrapport per 31. august 2017

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport per 31. august 2017, der det i tillegg til forbruket per 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Vi vil senere sende ut retningslinjer for utarbeiding av en slik rapport.

1.2. Årsrapport for 2017

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Årsrapport og årsregnskap skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.5.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2017 utarbeides som eget dokument og sendes til Kulturdepartementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 15. mars 2018.

I henhold til pkt. 1.5.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten skal departementet i samråd med virksomheten avtale omfang og innhold i årsrapportens del I–V. Departementet vil ta dette opp i styringsdialogen med virksomheten. For nærmere omtale av årsrapporten vises det til vedlegg 2.

Departementet viser til de oppgaver som Nasjonalbiblioteket har ved forvaltning av spillemidler til bibliotekformål. Departementet vil meddele økonomiske rammer, forutsetninger og rapporteringskrav knyttet til forvaltningen av spillemidlene i eget tilskuddsbrev.

Nasjonalbiblioteket skal omtale forvaltningen av spillemidler i 2017 i årsrapporten for 2017. Av rapporten skal da følgende framgå:

- samlet tilskudd til de ulike innsatsområdene
- sum som er disponert til virksomhetens forvaltning av spillemidlene
- eventuelle ubrukte deler av beløpet per 31. desember 2017, og kort forklaring til dette

7. Styringskalender for 2017 (vedlegg 5)

Departementet har utarbeidet en styringskalender for styringsdialogen med Nasjonalbiblioteket i 2017. Styringskalenderen er vedlagt dette tildelingsbrevet som vedlegg 5.

Med hilsen

Ingrid Vad Nilsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Inger Lise Kurseth
seniorrådgiver

Kopi:
Riksrevisjonen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskreven signatur.

Årsrapport for 2017

Det vises til pkt. 1.5.1. i [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) (Bestemmelsene).

Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

På [DFØs nettsider](#) ligger det anbefalinger og råd til innhold og struktur av årsrapporten.

1. Årsrapportens del I–V

I henhold til pkt. 1.5.1 i Bestemmelsene skal departementet i samråd med virksomheten avtale omfang og innhold i årsrapportens del I–V. Departementet vil ta dette opp i styringsdialogen med virksomhetene. Som bakgrunn for en slik drøfting, har departementet utarbeidet følgende skisse til innhold i årsrapportens del I–V:

1.1 Del I Leders beretning

Det gis en overordnet vurdering av virksomhetens samlede resultater, kort omtale av hva ledelsen har lagt vekt på i rapporten og en overordnet fremstilling av virksomhetens viktigste prioriteringer. Beretningen skal signeres av virksomhetslederen.

1.2 Del II Introduksjon til virksomhetens og hovedtall

Det gis en kort omtale av virksomhetens formål og organisering, og hvilket regnskapsprinsipp som benyttes. Det skal videre oppgis nøkkeltall for 2016 og 2017 (antall årsverk, samlet budsjett- og regnskap mv.) og endringer fra 2016–2017.

1.3 Del III Årets aktiviteter og resultater

Kulturdepartementet skal rapportere til Stortinget om oppnådde resultater i 2017 gjennom budsjettproposisjonen for 2019. Virksomhetenes resultatrapportering for 2017 vil danne grunnlag for denne rapporteringen. Resultatrapporteringen er også et viktig grunnlag for departementets formulering av mål- og resultatkrav for kommende år. Virksomhetene må derfor legge vekt på å framskaffe og presentere data for oppnådde resultater for de mål som er trukket opp i tildelingsbrevet for 2017.

Virksomhetens rapport for 2017 skal inneholde:

- Kortfattet omtale av virksomhetens samlede aktivitet i 2017.
- Omtale av virksomhetens oppnådde resultater i 2017 for de resultatmål som er trukket opp i tildelingsbrevet for 2017. Omtalen skal begrenses til tiltak som er sentrale for mål- og resultatoppnåelsen.

- Omtale av planer og aktiviteter i 2017 knyttet til eventuelle spesielle forutsetninger som er trukket opp tildelingsbrevet for 2017

Rapporten må inneholde både tekstomtale og tabelloversikter som dokumenterer de resultater som virksomheten har oppnådd med sammenlignbare tall for 2016 og 2017 og tilhørende plantall for 2018. Det skal benyttes tallmateriale som i størst mulig grad sier noe om virksomhetens ressursutnyttelse.

Virksomheter som forvalter tilskuddsmidler (både midler under ordninger og enkelttilskudd) må redegjøre for forvaltningen av tilskuddsmidler.

1.4 Del IV Styring og kontroll av virksomheten

Det gis en kort omtale av hovedelementene i virksomhetens opplegg for intern styring og kontroll, inkludert en vurdering av egnethet i forhold til måloppnåelse på kort og lang sikt. Departementet ber virksomhetene spesielt ivareta følgende områder i rapporten:

- *HMS*
Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Virksomhetene bes kort redegjøre for mål, tiltak og resultater for oppfølging av kravene.
- *Program for styring og ledelse i staten (2014–2017)*
Virksomhetene skal følge opp regjeringens Program for bedre styring og ledelse i staten 2014–2017. Kulturdepartementets virksomheter skal utarbeide en enkel plan for hvordan programmet kan følges opp i egen virksomhet. Virksomhetene skal kort redegjøre for gjennomførte tiltak i årsrapporten.
- *Likestilling*
Statlige virksomheter har en aktivitets- og rapporteringsplikt for å fremme likestilling og hindre diskriminering, jf. likestillingsloven § 1a, diskrimineringsloven § 3 og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 3. Redegjørelsen skal inneholde følgende oversikt:

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kjønnsfordeling - alle ansatte (<i>i pst.</i>)						
Kjønnsfordeling - heltidsansatte (<i>i pst.</i>)						
Kjønnsfordeling - deltidsansatte (<i>i pst.</i>)						
Gjennomsnittslønn (<i>i 1 000 kr</i>) ¹						

Når det gjelder områdene etnisitet, religion og nedsatt funksjonsevne, er det av personvern hensyn ikke samme krav til rapportering. For å vise at aktivitetsplikten er ivarett skal virksomheten i årsrapporten gi en kort sammenfatning av situasjonen for hvert av disse områdene.

¹ Beregnet med utgangspunkt i faktisk utbetalt lønn

Veiledningsheftet "[Statlige virksomheters likestillingsredegjørelse etter aktivitets- og rapporteringsplikten](#)" skal danne grunnlaget for virksomhetens rapportering.

- *Samfunnssikkerhet og beredskap*
Virksomhetens risiko- og sårbarhetsanalyser skal oversendes departementet som vedlegg til årsrapporten. Virksomheten bes dokumentere eventuelle forebyggende tiltak som er gjennomført på sikkerhetsområdet og rapportere eventuelle endringer i risikobildet til departementet.
- *Revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen*
Virksomheten bes redegjøre for oppfølging av merknader fra Riksrevisjonens revisjonsberetninger fra tidligere år.
- *Fellesføringer fra KMD*
Virksomhetene skal omtale sine initiativ og beskrive hvilke tiltak som planlegges eller allerede er iverksatt med hensyn til fellesføringene for 2017. For mer informasjon vedrørende fellesføringene for 2017 se rundskriv [H-3/17 av 9. januar 2017](#).

1.5 Del V Vurdering av framtidutsikter

Det gis en kort omtale av forhold i og utenfor virksomheten som belyser hvordan disse forholdene vil kunne påvirke virksomhetens evne til å oppfylle virksomhetens mål på lengre sikt.

2. Del VI Årsregnskap

Krav til statlige virksomheters årsregnskap er fastsatt i Bestemmelsene punkt 3.4.

Finansdepartementets rundskriv [R-115 av 24. november 2016](#) gir nærmere krav om både innhold og oppstilling av regnskapet. Veiledningsmateriell og maler for oppstillinger og noter som virksomheten kan benytte ved utarbeidelse av årsregnskapet ligger på [nettsidene til DFØ](#).

RETNINGSLINJER FOR ØKONOMIFORVALTNING OG KONTROLL FOR TILSKUDDSMOTTAKERE SOM FÅR TILDELTE DRIFTSSTILSKUDD FRA KULTURDEPARTEMENTET I 2017

Fastsatt av Kulturdepartementet 6. desember 2016

1. GENERELT

Kulturdepartementet vil presisere overfor tilskuddsmottakeren at de ulike lover og forskrifter som gjelder for den enkelte selskapsform, må følges. Vi viser for øvrig til [lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser](#) (anskaffelsesloven), [lov av 21. juni 2013 nr. 59 om likestilling mellom kjønnene](#) (likestillingsloven) og [lov av 21. juni 2013 nr. 61 om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne](#) (diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) med forskrifter.

2. STYRETS, LEDELSENS OG REVISORS ANSVAR

Styret/ledelsen plikter å påse at forvaltningen av institusjonen til enhver tid skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Vi vil spesielt peke på styrets oppgave som det ansvarlige organ for institusjonens forvaltning. Har institusjonen en administrerende direktør eller daglig leder, skal denne forestå den daglige ledelse i samsvar med gjeldende lover og forskrifter og etter retningslinjer og pålegg fra styret. Styret har en særskilt plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Denne interne kontrollen kan ikke erstattes av den revisjon som utføres av den eksterne revisor.

Kulturdepartementet vil generelt presisere nødvendigheten av at institusjonen har løpende oversikt over den økonomiske situasjon slik at forholdet mellom budsjetterte og faktiske utgifter og inntekter til enhver tid er under kontroll.

Styret/ledelsen har i tillegg en særskilt plikt til å påse at virksomheten drives i samsvar med de forutsetninger for statens tilskudd som er trukket opp i tilskuddsbrevet og i pkt. 3 nedenfor.

Styret/ledelsen plikter å varsle departementet/tilskuddsforvalteren umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik i forhold til arbeidsbudsjettet eller de forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet.

3. FORUTSETNINGER FOR TILSKUDD

Det er en forutsetning for statlig tilskudd at institusjonen har kontinuerlig drift og kan vise til virksomhet i samsvar med mål/formål for institusjonen. Det er videre en forutsetning at institusjonen bruker ressursene effektivt og følger de lover og regler som gjelder for arbeidslivet.

Institusjonen vil ikke få ytterligere tilskudd i 2017 til dekning av eventuelle utgifter til driftskreditt eller til dekning av økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året eller merutgifter som følge av lønnsoppgjør.

Det gis ikke statlig støtte til gjeldssanering. Et eventuelt årsunderskudd må dekkes gjennom overføringer fra fri egenkapital eller over driftsbudsjettet i påfølgende budsjettår. I særskilte tilfeller kan det gis anledning til å dekke inn underskudd over en lengre tidsperiode enn ett år. Departementet vil i slike tilfeller skjerpe kravene til institusjonens økonomistyring og kontroll.

4. PLAN FOR DISPONERING AV UTGIFTER OG INNTEKTER

Som grunnlag for institusjonens løpende kontroll med den økonomiske utviklingen forutsettes det at institusjonen utarbeider et arbeidsbudsjett så snart størrelsen på statstilskuddet er meddelt fra departementet. Arbeidsbudsjettet må inneholde samtlige utgifter og inntekter som forventes i løpet av året samt tilstrekkelig avsetning av midler til fri egenkapital som sikkerhet mot uforutsette kostnads- og inntektssvingninger. Departementet vil spesielt understreke behovet for en realistisk budsjettering av egeninntekter.

Nærmere opplysninger om arbeidsbudsjett blir gitt i budsjetttrundskrivet.

5. KRAV TIL REGNSKAP OG REGNSKAPSAVLEGGELSE

Institusjoner/organisasjoner som mottar driftstilskudd, skal oversende regnskap til departementet/tilskuddsforvalteren så snart som mulig og senest innen den fristen som er fastsatt i tilskuddsbrevet.

I forbindelse med avleggelsen av årsregnskapet vil vi særlig minne om:

1. Alle offentlige tilskudd skal spesifiseres i regnskapet med beløp og tilskuddsyterens navn. Dette gjelder også fylkeskommunale og kommunale tilskudd.
2. Vesentlige avvik mellom arbeidsbudsjett og regnskap skal kommenteres.
3. Når tilskuddet er *kr 400 000 eller høyere* skal regnskapet også revideres av statsautorisert eller registrert revisor. Unntatt fra dette kravet er institusjoner/organisasjoner som benytter kommunerevisjon eller annet offentlig revisjonsorgan.
4. Når regnskapet skal revideres må revisjonsberetningen legges ved regnskapet. Beretningen må være undertegnet.
5. Regnskapet må underskrives av virksomhetens styre/ledelse (gjelder alle tilskuddsmottakere). Beretningen må være undertegnet.

Det kreves ikke at regnskapet er bekreftet av revisor når tilskuddet er *under kr 400 000*.
6. Regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløpet, skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i regnskapsloven.

6. PROTOKOLL FRA GENERALFORSAMLING

Tilskuddsmottakere som er aksjeselskap med statlig eierandel på 50 pst. eller mer, skal sende underskrevet protokoll fra generalforsamlingen til Kulturdepartementet innen én uke etter at generalforsamlingen er avholdt.

Tilskuddsmottakere som er aksjeselskap med statlig eierandel på mindre enn 50 pst. skal sende underskrevet protokoll fra generalforsamlingen til Kulturdepartementet så snart som mulig etter at generalforsamlingen er avholdt.

7. DEPARTEMENTETS KONTROLLADGANG

Departementet viser til det generelle pålegget Stortinget har gitt forvaltningen om å føre kontroll med tilskudd til «offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll», jf. § 10 2.ledd i Stortingets bevilgningsreglement. Bestemmelsen lyder:

Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.¹

8. TILBAKEBETALING AV TILSKUDD

Årlige tilskudd gis til det formål og på de premisser som er angitt i tilskuddsbrevet. Eventuelt ubenyttet tilskudd kan benyttes i senere budsjettermin.

Dersom tilskuddsmottaker akkumulerer overskudd over flere år gjennom mindre aktivitetsnivå enn det som er forutsatt ved tildelingen av tilskudd, vil størrelsen på det årlige tilskuddet kunne bli revurdert.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er blitt benyttet til det gitte formålet, kan departementet/tilskuddsforvalter kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfelle rammes av bestemmelsene i straffelovens §§ 270-271.

Ved tilbakebetaling av tilskudd skal midlene overføres til:

Kulturdepartementet, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO
Bankkontonummer: 7694.05.00253

Det må framgå av innbetalingen hvilket kapittel- og postnummer midlene skal godskrives. Melding om tilbakeføring av midler med henvisning til kapittel- og postnummer, må også sendes til Kulturdepartementet.

9. PRAKTISERING AV RETNINGSLINJENE

Departementet forutsetter at institusjonens revisor blir gjort kjent med disse retningslinjene.

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, bes departementet/- tilskuddsforvalteren kontaktet.

¹ <https://www.stortinget.no/Stortinget-og-demokratiet/Lover-og-instrukser/Bevilgningsreglementet/>

**RETNINGSLINJER FOR ØKONOMIFORVALTNING OG KONTROLL
FOR TILSKUDDSMOTTAKERE SOM FÅR TILDELT
PROSJEKT-, INVESTERINGS- ELLER ENGANGSTILSKUDD
FRA KULTURDEPARTEMENTET I 2017**

Fastsatt av Kulturdepartementet 8.12.2016

1. KRAV TIL AVLEGGELSE AV RAPPORT OG REGNSKAP

1.1 Generelt

Tilskuddsmottakeren plikter å varsle departementet/tilskuddsforvalteren umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik i forhold til de premisser som ligger til grunn for tilskuddet.

Tilskuddsmottaker skal så snart som mulig, og senest 3 måneder etter at tiltaket/prosjektet er avsluttet/tilskuddet er disponert, eventuelt innen den frist som er fastsatt i tilskuddsbrevet, oversende departementet/tilskuddsforvalteren rapport om disponeringen av tilskuddet om at tiltaket/prosjektet er gjennomført.

Når tilskuddet er *kr 400 000 eller høyere*, skal det sammen med rapporten sendes inn revidert regnskap for tiltaket/prosjektet/disponeringen av tilskuddet. Regnskapet skal være undertegnet av tilskuddsmottaker og være revidert av statsautorisert eller registrert revisor. Unntatt fra dette kravet er institusjoner/organisasjoner som benytter kommunerevisjonen eller annet offentlig revisjonsorgan.

Når tilskuddet er *under* kr 400 000, skal det sammen med rapporten sendes inn regnskapsoversikt for tiltaket/prosjektet/disponeringen av tilskuddet, undertegnet av tilskuddsmottaker. Det kreves *ikke* at regnskapsoversikten er bekreftet av revisor.

Regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløpet, skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i regnskapsloven.

1.2 Tilskudd til nasjonale kulturbyggprosjekter

For nasjonale kulturbyggprosjekter under kap. 322, post 70 som får tilskudd over flere år, skal det sendes inn rapport innen 1. august det enkelte år. For samtlige nasjonale kulturbyggprosjekter skal sluttrapport og regnskap oversendes departementet innen 12 måneder etter at prosjektet er avsluttet.

For øvrig gjelder bestemmelsene i avsnitt 1, 3, 4 og 5 under pkt. 1.1 ovenfor.

1.3 Tilskudd med avregning (tilskudd der tilskuddets størrelse fastsettes som del av et budsjett eller regnskap)

For tilskudd som gis i form av hel eller delvis dekning av budsjetterte utgifter skal det sendes inn regnskap så snart som mulig, og senest tre måneder etter at tiltaket/prosjektet er avsluttet. Regnskap for tilskudd over kr 100 000 skal ha attestasjon fra statsautorisert eller registrert revisor der det skal framgå om de faktiske utgiftene svarer til de budsjetterte utgiftene.

For tilskudd som gis i form av hel eller delvis dekning av regnskapsførte utgifter skal det sendes inn regnskap. Regnskap for tilskudd over kr 100 000 skal ha attestasjon fra statsautorisert eller registrert revisor.

For øvrig gjelder bestemmelsene i avsnitt 1 og 5 under pkt. 1.1 ovenfor.

2. DEPARTEMENTETS KONTROLLADGANG

Departementet viser til det generelle pålegget Stortinget har gitt forvaltningen om å føre kontroll med tilskudd til «offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll», jf. § 10 2.ledd i Stortingets bevilgningsreglement. Bestemmelsen lyder:

Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene.¹

3. TILBAKEBETALING AV TILSKUDD

Blir tilskuddet eller deler av tilskuddet ikke benyttet til det gitte formål, kan de overskytende midlene bli krevd tilbakebetalt. Tilskuddsmottaker plikter å gjøre Kulturdepartementet/tilskuddsforvalter oppmerksom på slike forhold så snart som mulig og senest innen 1. november det året tilskuddet er mottatt.

Tilskudd som skal avregnes etterskuddsvis, jf. pkt. 1.3 ovenfor, blir beregnet med en fastsatt prosentsats av budsjetterte/regnskapsførte utgifter. Dersom de faktiske utgiftene har vært lavere enn budsjettert, vil de overskytende midlene bli krevd tilbakebetalt.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er blitt benyttet til det gitte formålet, kan departementet/tilskuddsforvalter kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfeller rammes av bestemmelsene i straffelovens §§ 270–271.

Ved tilbakebetaling av tilskudd skal midlene overføres til:

Kulturdepartementet, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO
Bankkontonummer: 7694.05.00253

Det må framgå av innbetalingen hvilket kapittel- og postnummer midlene skal godskrives. Melding om tilbakeføring av midler med henvisning til kapittel- og postnummer, må også sendes til Kulturdepartementet.

4. PRAKTISERING AV RETNINGSLINJENE

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, bes departementet/tilskuddsforvalteren kontaktet.

¹ <https://www.stortinget.no/Stortinget-og-demokratiet/Lover-og-instrukser/Bevilgningsreglementet/>

Styringskalender 2017 for NASJONALBIBLIOTEKET

Frist	Sak	Ansvarlig
Primo januar	Budsjettskriv for 2018	KUD
Medio januar	Regnskapsrapport (kasserapport) pr. 31. desember 2016	NB
Medio januar	Forklaringer til statsregnskapet	NB
Ultimo februar	Eventuelle saker til revidert statsbudsjett for 2017	NB
1. mars	Budsjettsøknad for 2018	NB
15. mars	Årsrapport for 2016	NB
April	Etatsstyringsmøte: Årsrapport, status 2017, budsjettsøknad 2018, avtalte saker	KUD
Mai	Medarbeidersamtale for etatsleder	KUD
15. september	Regnskapsrapport pr. 31. august 2017	NB
	Eventuelle saker til nysaldering av budsjettet for 2017	KUD
November	Etatsstyringsmøte: Drøfting av mål og prioriteringer for 2018, status for forbruk inneværende år, risikovurdering, evt. merknader fra Riksrevisjonen.	KUD
Primo desember	Skriv om rapportering til statsregnskapet for 2017 til alle statlige virksomheter	KUD
Ultimo desember	Tildelingsbrev for 2018	KUD
Ultimo desember	Innspill til prioriteringer i budsjettforslaget for 2019	NB

Samfunnsoppdrag

Nasjonalbibliotekets samfunnsoppdrag er å sikre avlevering av publisert materiale til nasjonale samlinger. Materialet skal bevares og gjøres tilgjengelig som kildemateriale for forskning, dokumentasjon og formidling.

Nasjonalbiblioteket skal bidra til å styrke og utvikle biblioteksektoren og har ansvar for å gjennomføre tiltak i Nasjonal bibliotekstrategi 2015-2018.

Hovedmål 1	Resultatmål til hovedmål 1	Resultatindikator/styringsparameter til hovedmål 1
Nasjonalbiblioteket skal sikre og bevare pliktavlevert materiale og andre samlinger, arbeide aktivt for å gjøre samlingene og informasjon om disse tilgjengelig, samt bidra til utvikling av folkebiblioteksektoren og lokalhistoriefeltet.	1. Nasjonalbiblioteket skal ta vare på og sikre for gjenbruk den publiserte norske kunnskaps- og kulturarven.	<p>1.1. Nasjonalbiblioteket skal samle inn, registrere og gjøre tilgjengelig materiale som publiseres for den norske allmennheten, uavhengig av medietype og teknologisk plattform.</p> <p>1.2. Nasjonalbiblioteket skal oppbevare sikringssamlingen etter metoder som er internasjonalt anerkjente mht. klima og fysisk sikring.</p> <p>1.3. Nasjonalbiblioteket skal innen utgangen av 2017 ha etablert rammeverk og infrastruktur for bred høsting av «no-domenet».</p> <p>1.4. Alt innhold på nb.no skal i løpet av første halvår 2017 rettighetsmerkes for å sikre enkel gjenbruk.</p> <p>1.5. Nasjonalbiblioteket skal arbeide for å komplettere den historiske samlingen.</p> <p>1.6. Nasjonalbiblioteket skal som del av arbeidet med implementering av endringen i pliktavleveringsloven utarbeide metodikk for styrket avlevering av innhold publisert av minoritetsgrupper i det norske samfunnet.</p>
	2. Nasjonalbiblioteket skal gjennom utvikling av nett-biblioteket og aktive formidlingstiltak styrke	<p>2.1. Gjennom etablering av nytt nettbibliotek «nb.no» skal bruken i 2017 øke med 100 pst.</p> <p>2.2. Gjennom tilrettelegging av kulturkvarialet Solli Plass skal besøk i 2017 være 25 pst. større enn i 2016.</p>

	<p>interessen for og bevisstheten om kunnskaps- og kulturarven.</p> <p>3. Nasjonalbiblioteket skal gjennom sin samling, sine formidlingsverktøy og sin fagkompetanse være kilde og infrastruktur både for egen og andres forskning.</p> <p>4. Nasjonalbiblioteket skal løse sine oppgaver på en måte som kan måle seg i effektivitet med de beste tilsvarende institusjoner internasjonalt.</p>	<p>3.1. Nasjonalbiblioteket skal i løpet av 2017 ha igangsatt arbeidet med et sikkert digitalt rammeverk for forsknings- og dokumentasjonstilgang i UH-bibliotekene og forskningsbibliotekene.</p> <p>4.1. I 2017 skal Nasjonalbiblioteket sammenlikne enhetskostnader og resultater av massedigitalisering med 3 andre søsterinstitusjoner med massedigitaliseringsprogram.</p> <p>4.2. Nasjonalbiblioteket skal i løpet av 2017 ha etablert et regime for måling av ressursinnsats på områdene mottak, registrering, klargjøring, magasinerings/lagring av pliktavlevert materiale. Hensikten er å etablere et verktøy for ressursbruk og effektivitetsoppfølging.</p>
Hovedmål 2	Resultatmål til hovedmål 2	Resultatindikator/styringsparameter til hovedmål 2
Bidra til at biblioteksektoren styrkes som aktiv formidler av kunnskap og kulturarv, og legge til rette for at folkebibliotekene blir aktuelle og uavhengige møteplasser og arenaer for offentlig samtale og debatt.	1. Nasjonalbiblioteket skal bidra til at norske folkebibliotek utvikler seg som lokale kunnskaps og kultursentre og utvikle nasjonal infrastruktur for biblioteksektoren.	<p>1.1. Alle tiltak i bibliotekstrategien skal være iverksatt i løpet av 2017. 20 skal være slutført.</p> <p>1.2. 95 pst. av fjernlånbestillinger mot depotbiblioteket skal være utsendt i løpet av påfølgende to døgn.</p> <p>1.3. Nasjonalbiblioteket skal i løpet av 2017 ha utarbeidet et opplegg for evaluering slik at effektene av de tildelte bibliotekutviklingsmidlene kan kartlegges og etterprøves ved utgangen av strategiperioden i 2018.</p> <p>1.4. Nasjonalbiblioteket skal i 2017 integrere det flerspråklige biblioteket i sitt tjenestetilbud til folkebibliotekene, og skal stimulere til styrket fokus på hverdagsintegrering i folkebibliotek.</p>

